

Kolej Metropolitalna. Osobny tor na trasie Gliwice-Katowice, przygotowania do Kolei Plus

Spółka PKP PLK, zarządca infrastruktury kolejowej w Polsce, ogłosiła przetarg na opracowanie studium wykonalności dla budowy osobnej pary torów na trasie Gliwice-Katowice. Opracowanie to będzie w połowie finansowane przez Metropolię. Realizacja projektu pozwoli oddzielić ruch aglomeracyjny od dalekobieżnego. Usprawni to funkcjonowanie transportu szynowego w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii i pozwoli m.in. zwiększyć częstotliwość kursowania pociągów aglomeracyjnych na tej trasie. W GZM trwają również przygotowania do złożenia dokumentacji projektowej w drugim etapie oceny wniosków w ramach programu Kolej Plus. W tej sprawie ogłoszono przetarg związany z inwentaryzacją istniejącej infrastruktury oraz oszacowaniem kosztów 13 inwestycji, zakwalifikowanych do drugiego etapu.

Kolej Plus – mapa. Aktualizacja: marzec 2021

Trasa kolejowa Gliwice – Katowice to jeden z najczęściej wykorzystywanych korytarzy transportowych w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Odcinek długości ok. 30 km stanowi kręgosłup komunikacyjny w GZM i jest jednym z ważniejszych elementów koncepcji Kolei Metropolitalnej.

W tej chwili pociągi Kolei Śląskich, realizujące przewozy wewnątrz naszego województwa, dzielą tory na tej trasie razem z pociągami dalekobieżnymi, których kursowanie wymusza wydłużenie odstępów pomiędzy kolejnymi pociągami na trasie. Często też pociągi regionalne muszą ustępować pierwszeństwa przejazdu – nawet opóźnionym – pociągom kategorii premium lub międzynarodowym, co oznacza w praktyce wywołanie „efektu

domina" opóźnień na sieci. Ponadto przepustowość tej linii, jak i całego węzła katowickiego, zbliża się już do maksimum i bez oddzielenia ruchu aglomeracyjnego utrudnione jest zwiększanie oferty przewozowej na tej trasie.

Osobny tor to możliwość zwiększenia częstotliwości kursowania pociągów

Zwiększenie częstotliwości i usprawnienie funkcjonowania na tym odcinku będzie możliwe po wybudowaniu osobnej pary torów, po których będą jeździły tylko pociągi obsługujące połączenia aglomeracyjne. Spółka PKP PLK przygotowuje się do tej inwestycji i właśnie ogłosiła przetarg na opracowanie studium wykonalności dla tego odcinka. Opracowanie studium wykonalności jest jednym z ważniejszych etapów, przygotowującym do rozpoczęcia budowy.

– Budowa odseparowanego torowiska na trasie Gliwice-Katowice ma ogromne znaczenie dla przyszłej Kolei Metropolitalnej – mówi Grzegorz Kwitek, członek zarządu Metropolii GZM, w którym odpowiada za sprawy związane z transportem publicznym.

– Dzięki jego powstaniu możliwym będzie wprowadzeniu standardu, do którego dążymy, by pociągi wewnątrz metropolii kursowały co kilkanaście minut, a pasażerowie nie musieli patrzeć w rozkład jazdy, by wiedzieć, że „zaraz coś przyjedzie”. Właśnie ze względu na tak duże znaczenie tej inwestycji, Metropolia w połowie sfinansuje powstanie tego opracowania. Inne prace studialne, które dotyczą m.in. przystanków planowanych w ramach programu Kolej Plus na tej trasie, będą już uwzględniały ich budowę przy linii cztero- a nie dwutorowej. Zakładamy zatem efekt synergii – podkreśla.

Kolej Plus: 13 inwestycji ubiega

się o dofinansowanie. Przed GZM kluczowy element naboru

Metropolia rozpoczyna również prace nad kluczowym elementem, potrzebnym do uzupełnienia wniosków w drugim etapie naboru do programu Kolej Plus. Chodzi o opracowanie Wstępnego Studium Planistyczno-Prognostycznego, w którym m.in. oszacowany zostanie koszt realizacji 13 zgłoszonych inwestycji oraz przeprowadzona zostanie inwentaryzacja infrastruktury kolejowej. Analiza obejmie wykonanie schematów linii, opracowanie rozkładu jazdy oraz opisu infrastruktury kolejowej, bocznicy czy posterunków ruchu. To także przygotowanie programu funkcjonalno-użytkowego w przypadku budowy nowych przystanków kolejowych. Ma on zawierać m.in. wymagania techniczne, ekonomiczne, materiałowe, funkcjonalne czy architektoniczne.

Wstępne Studium Planistyczno-Prognostyczne dla wybranych projektów zgłoszonych do Kolei Plus powstanie częściowo w ramach opracowywanego obecnie Wstępnego Studium Wykonalności Kolei Metropolitalnej. Gminy GZM nie będą więc ponosić kosztów związanych z opracowaniem dokumentacji. Metropolia zobowiązała się także do sfinansowania wymaganego 15-procentowego wkładu własnego kosztów kwalifikowalnych każdego z projektów, który będzie realizowany w ramach tego rządowo-samorządowego programu inwestycji kolejowych.

Metropolia zamierza dodatkowo rozszerzyć zakres projektów punktowych dotyczących budowy nowych przystanków.

– Podjęte zostaną również kwestie związane z wykorzystaniem energii odnawialnej, ekologią, rozwiązaniami smart city, transportem współdzielonym oraz wiatami rowerowymi w obrębie planowanych przystanków – informuje Wojciech Dinges, zastępca dyrektora Departamentu Komunikacji i Transportu, odpowiedzialny za Wydział Kolei Metropolitalnej.

Wykonawcy będą mieli dwa tygodnie na złożenie ofert. Jest to krótki termin, gdyż realizacja WSPP musi zakończyć się przekazaniem do PKP PLK SA gotowej dokumentacji z końcem listopada, co wynika z harmonogramu realizacji programu Kolej Plus. W wyniku oceny złożonych dokumentów najpóźniej w lutym 2022 roku zostaną ogłoszone projekty, które zostaną zrealizowane do końca 2028 r.

Zgłoszone projekty do Kolei Plus wpisują się w koncepcję Kolei Metropolitalnej

Przypomnijmy, że w sierpniu 2020 roku Metropolia GZM zgłosiła 15 projektów kolejowych w ramach programu Kolej Plus. Wpisują się one w Koncepcję Kolei Metropolitalnej. Trzy miesiące później wszystkie zostały zakwalifikowane do drugiego etapu programu. Ostatecznie szansę na realizację ma 13 z nich. Dwa zostały wycofane z naboru. W przypadku budowy przystanku Mysłowice Północ projekt zostanie zrealizowany przez PKP PLK w ramach innej, planowanej inwestycji. Natomiast w przypadku przystanku Gliwice Czechowice, po uzgodnieniach z miastem, została podjęta decyzja o wycofaniu wniosku o dofinansowanie budowy przystanku. Przystanek ten nadal będzie uwzględniony w pracach studialnych Kolei Metropolitalnej.

Wśród zakwalifikowanych wniosków znalazło się 6 projektów liniowych – mają one usprawnić połączenia na trasie kilku gmin z miastem wojewódzkim, czyli Katowicami oraz 7 punktowych, które mają poprawić dostępność kolei w ramach jednej gminy.

Lista inwestycji to efekt współpracy Metropolii oraz gmin członkowskich, składane wnioski wpisują się w koncepcję Kolei Metropolitalnej. Otrzymanie dofinansowania na realizację tych inwestycji przyspieszy proces jej budowy i usprawni funkcjonowanie transportu szynowego na terenie GZM. Łączny koszt wszystkich zgłoszonych projektów to ok. 1,7 mld zł, a

szacowany wkład własny, który sfinansuje Metropolia to ponad 200 mln zł.